

השסע הלאומי

מי חי במדינת ישראל?

○ בסוף שנת 2014 חיו בישראל:

6,219,200 יהודים (75%)

1,453,800 מוסלמים (17.5%)

163,500 נוצרים (1.97%)

134,400 דרוזים (1.62%)

357,500 אחרים (4%)

ערבים

= אחד מכל ארבעה אנשים במדינה

איננו יהודי

ערבייה מיוחדת...

<http://www.inn.co.il/News/News.aspx/301071> ○

1. אלו זהויות שונות מזכירה שרה בדבריה ?
2. מה מפתיע את השומעים בדבריה?
3. מה דעתה לגבי הויכוח-המתח המרכזי בין היהודים והערבים בישראל ?

1. סיבות היסטוריות:

המאבק על השליטה בשטחי ארץ ישראל

- עד הקמת המדינה: רוב ערבי בארץ ישראל ($2/3$) מתושבי הארץ). מיעוט יהודי ($1/3$ מתושבי הארץ).
- הערבים בחרו שלא לקבל את החלטת האו"ם ולא להקים מדינה ערבית בארץ, אלא להילחם כנגד הקמת מדינה יהודית בארץ.
- במהלך מלחמת העצמאות למעלה מ-700,000 ערבים ברחו ונהפכו לפליטים בשטחי יהודה ושומרון שסופחו לירדן, רצועת עזה שסופחה למצרים ובמדינות ערב השכנות.
- התוצאה: הערבים הפכו למיעוט בארץ והיהודים הפכו לרוב במדינה יהודית ריבונית.

סיבות היסטוריות - המשך

- בשנת 1967 במלחמת ששת הימים כבשה ישראל את יהודה, שומרון ועזה. באזורים אלו התגוררו פליטים ערביים רבים, שהיו נתונים תחת ממשל ישראלי צבאי (הם לא נהפכו לאזרחי המדינה אך היו תחת שלטונה הצבאי). דבר שהעמיק את הסכסוך הערבי-ישראלי.
- במקביל, לאורך השנים כולן, מאבקים ומלחמות של מדינות ערב עם מדינת ישראל.

2. מדינת ישראל- מדינת לאום יהודית

○ סמלים: המנון, דגל, סמל

○ חוקים המבטאים את האופי היהודי של מדינת
ישראל

○ המרחב הציבורי

3. סיבות פוליטיות:

ההתנגשות בין הזהות הלאומית לזהות האזרחית

"לבטיי כערבי-ישראלי

נובעים מן העובדה

שעמי שלי

נמצא במצב מלחמה

עם מדינתי"

(ח"כ עבד אל עזיז אל זועבי)

4. סיבות דתיות

- תנועות איסלאמיות בקרב ערביי ישראל המסרבות לקבל את הלגיטימיות של מדינת ישראל מטעמי דת.

5. סיבה חברתית

מעמד כלכלי נמוך יחסית של ערביי ישראל:

חצי מהשכירים מרוויחים פחות מ-6,541 שקל

...עוד מתברר: הכנסה ממוצעת של אישה מהווה 66% מהכנסת גבר,

הכנסה ממוצעת של שכיר יהודי עומדת על 12,065 שקל לעומת 6,457 שקל לשכיר ערבי...

יאיר חסון, פורסם: 05.11.13, Ynet 14:13

כיצד השסע בא לידי ביטוי? (1)

"ביום שישי האחרון הגיע

נשאת מלחם

לרחוב דיזנגוף בתל אביב,
וירה ברובה לעבר מבלים
בפאב "הסימטה" הסמוך.

לאחר שירה כמה עשרות
כדורים הוא נמלט
מהמקום, וכשעה אחר כך
נמצאה בצפון תל אביב
גופתו של נהג מונית,

אמין שעבאן,

ונבדק אם יש קשר בין
המקרים..."

(חדשות ערוץ 7, אורלי הררי, כ"ב בטבת
תשע"ו, 03/01/16 15:32)

לזכר

אלון בקל ושמעון רוימי הי"ד

ולצערנו הוא לא היחיד.. (1)

טכנאי בזק מירושלים,
סטודנטית הלומדת בטכניון
וצעירים היוצאים מטירה ליידות אבנים בנוסעי כביש שש,
הם חלק לא מבוטל מפרופיל המפגעים של אירועי הטרור
של סתיו 2015.

אירועי טרור אלו מטיחים בפנינו שוב את יחסיהם המורכבים של ערביי
ישראל עם אופיה של המדינה, עם מעמדם כאזרחים בה, עם אחיהם
הפלסטינאים שמעבר לקו הירוק, עם ה'אומה הערבית' הגדולה ועם
זהותם הדתית.

(מתוך ידיעון יסודות)

... ימים ספורים בלבד קודם הרצח, הממשלה אישרה העברת סכום של 15 מיליארד ₪ כהשקעה במגזר הערבי, במטרה להגיע לחלוקה שוויונית יותר של המשאבים ולצמצום הפערים בין האוכלוסייה הערבית והיהודית.

מנגד, **קשר ראש הממשלה** לאחר הרצח בין חובותיהם של ערביי ישראל לבין הזכויות אותם הם מבקשים לקבל:

**"לא ניתן לומר אני ישראלי בזכויות ופלסטיני בחובות.
מי שרוצה להיות ישראלי שיהיה כזה עד הסוף....
כולנו אזרחי המדינה ואנו מחויבים לשמור עליה ועל
חוקיה"**

(חדשות גלובס 02/01/2016)

כיצד השסע בא לידי ביטוי? (1)

כיצד השסע בא לידי ביטוי? (2)

אפליה בחקיקה:

א. חוק השבות

ב. חוק שירות הביטחון

כיצד השסע בא לידי ביטוי? (3)

אפליה ממסדית

מדיניות של אפליה- אפליה ממסדית:

א. חוסר שיוויון במערכת החינוך

ב. חוסר שיוויון בתחום הרווחה

... הממשלה אישרה העברת

סכום של 15 מיליארד ₪

כהשקעה במגזר הערבי, במטרה

להגיע לחלוקה שוויונית יותר של

המשאבים ולצמצום הפערים בין

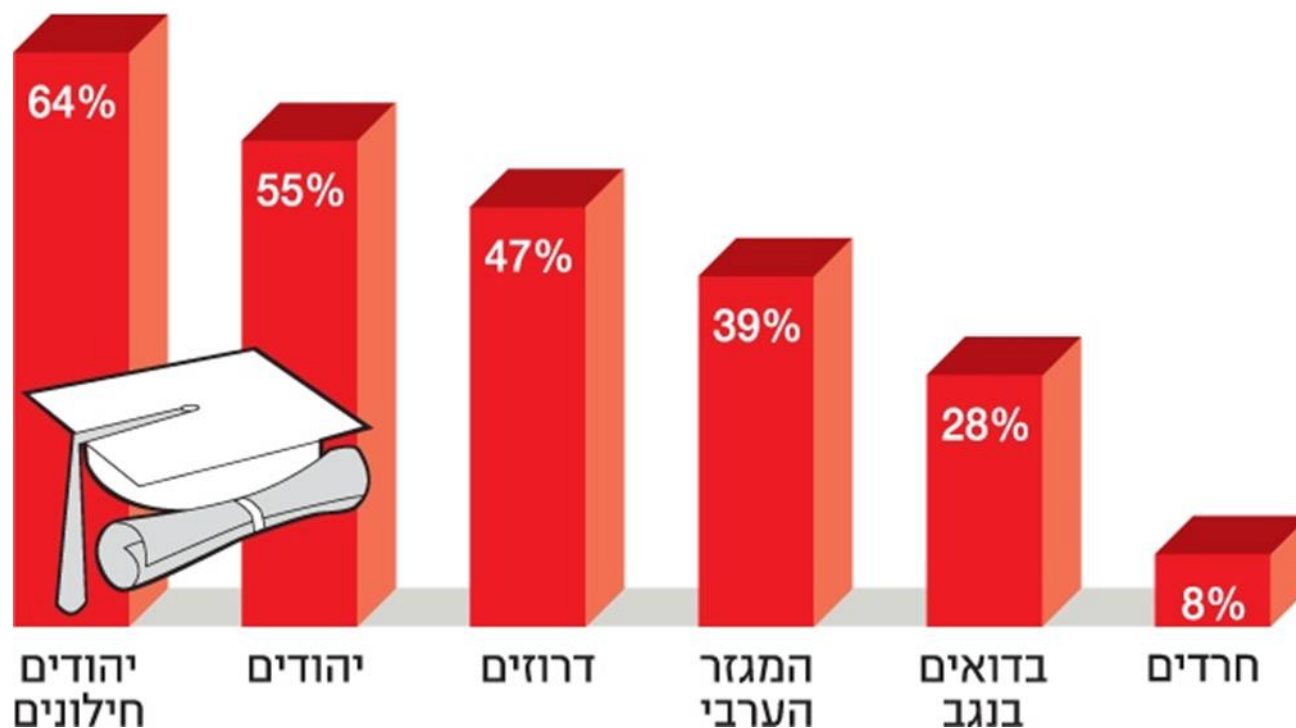
האוכלוסייה הערבית והיהודית.

(חדשות גלובס 02/01/2016)

המשך: אפליה ממסדית-בתחום החינוך

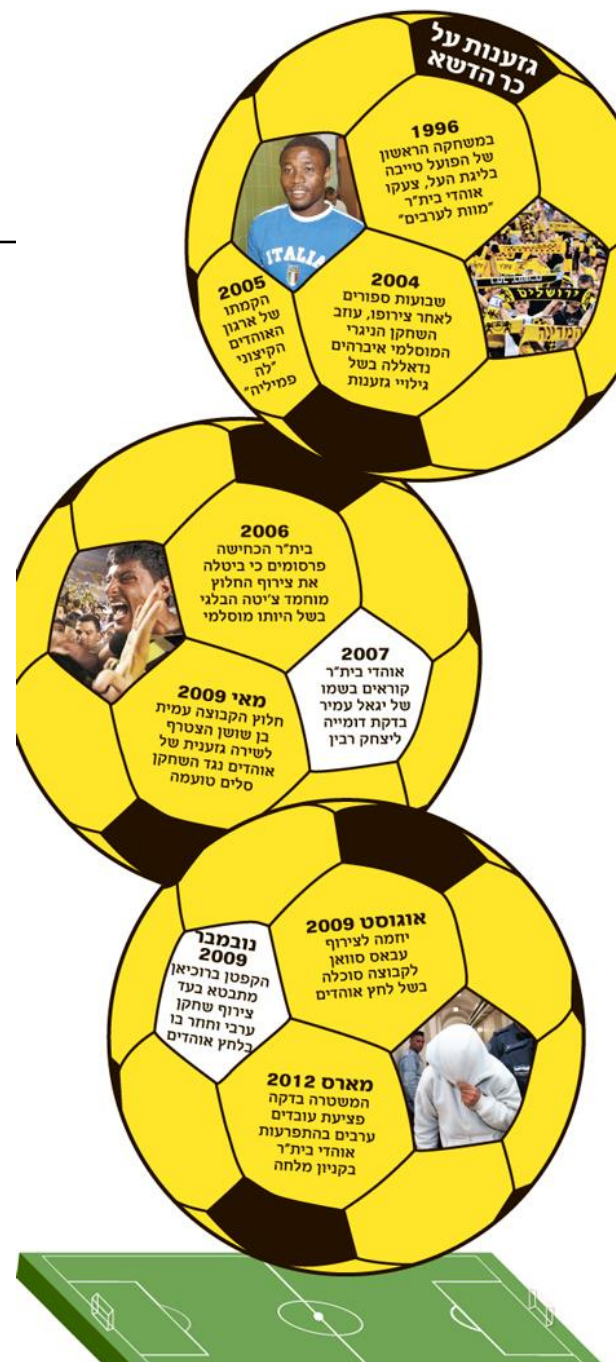
מי זכאי? שיעור הזכאים לבגרות במגזרים השונים בתש"ע

כיצד השסע בא לידי

ביטוי? (4)

אפליה חברתית

הגדרה: השסע הלאומי

המתח, הפיצול והחיכוך בין יהודים וערבים בישראל.
נובע מסיבות היסטוריות, דתיות, חברתיות
ופוליטיות (יש להדגים לפחות שתי סיבות).
מתבטא בעוינות הדדית, מתחים ואפליה (יש
להדגים לפחות דרך אחת)
על אף השסע, רוב ערביי ישראל מעוניינים לשמור
על אזרחותם הישראלית גם אם תקום מדינה
פלשתינית.

דרכי ההתמודדות עם השסע הלאומי:

- חינוך כל המגזרים לסובלנות ולקבלת אופייה של המדינה כיהודית ודמוקרטית.
- הקפדה על זכויות הפרט והענקת זכויות תרבותיות מסוימות
- קידום ייצוג הולם בשירות המדינה ובחברות ממשלתיות
- הנהגת שיטת בחירות יחסית המאפשרת ייצוג בכנסת לקבוצות השונות
- פטור משירות צבאי, והצעת שירות אזרחי כחלופה (הקמת מנהלת השירות האזרחי ב 2007)
- מדיניות של העדפה מתקנת (כלפי המיעוט הערבי)

ומה מציעה התורה למיעוטים בארץ?

גר תושב הוא שמו של מעמד מיוחד, הניתן בהלכה לגוי המקבל על עצמו לשמור על שבע מצוות בני נח, וכן מקבל את השלטון היהודי בארץ ישראל. המעמד מאפשר לגר התושב להתגורר בארץ ישראל; ומכאן שמו, שהוא גר לעניין הישיבה בארץ, אך אינו גר למכלול הדברים (כגון שמירת שאר המצוות). גוי שקיבל על עצמו בבית דין, לפני שלושה דיינים, לקיים את שבע מצוות בני נח, נהיה גר תושב. לאחר הקבלה, יש חובה הלכתית לדאוג לחייו. לשיטות מסוימות, יש איסור מהתורה להונות אותו, אונאת דברים ואונאת ממון. (מתוך ויקיפדיה)

ניזכר בשרה מהסרטון של מאסטר שף...

"שאלה שאי-אפשר להתחמק ממנה היא שאלת השוויון בפני החוק של יהודים ושל שאינם יהודים החיים בארץ ישראל ... התשובה הפשוטה היא, שאולי כולם שווים וכולם יכולים לבחור ולהיבחר, אבל בתנאי שלא יפגעו ביהדותה של ארץ ישראל, ביהדותה ובשייכותה לכלל ישראל, על פי הבטחת הקב"ה".

(הרב שאר ישוב הכהן, בנו של הרב הנזיר, שהיה מקורב

מאוד לרב אברהם יצחק הכהן קוק, ומי שכיהן כרבה הראשי

של חיפה, "בין דמוקרטיה ליהדות", בתוך על יהדות ודמוקרטיה, הגות ו', מאסף למחשבה יהודית. תשס"ג עמ' 32)